

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра соціальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В. *С.В.Г*

Протокол № 6 від «20» лютого 2019 р.

№2920022019

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ

підготовки бакалавра
галузі знань 23 Соціальна робота
спеціальності 231 Соціальна робота
освітньої програми Соціальна робота

Програма навчальної дисципліни «Організація роботи соціальних служб»
підготовки бакалавра, галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна
робота, за освітньої програмою - Соціальна робота

Розробник: Бичук І.О., доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи,
канд. філос. наук, доцент

Рецензент: Гац І. О., доцент кафедри педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри

протокол № 11 від 31 січня 2019 р.

Завідувач кафедри: Гусак П.М.

**Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією
факультету педагогічної освіти та соціальної роботи**
протокол № 6 від 31 січня 2019 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету Антонюк В.З.

**Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	23 Соціальна робота 231 Соціальна робота Соціальна робота Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 180 / 6		Рік навчання III
		Семестр 6-ий
ІНДЗ: немає		Лекції 30 год.
		Практичні 20 год.
		Лабораторні 10 год.
		Самостійна робота 108 год.
Консультації 12 год.		
Форма контролю: екзамен		

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Метою викладання навчальної дисципліни «Організація роботи соціальних служб» є ознайомлення студентів із принципами, закономірностями становлення і розвитку соціальних служб, що сприятиме професіоналізації їх діяльності у сфері соціальної роботи.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Організація роботи соціальних служб» є:

- ознайомити студентів з основами організації діяльності соціальних служб у період розбудови нових соціально-економічних відносин;
- висвітлити необхідність соціальної підтримки певних категорій і верств населення;
- сформувати у студентів професійне, гуманне ставлення до роботи з різними соціальними групами на різних її рівнях;
- аналіз основних нормативно-законодавчих актів, що регулюють надання соціальних послуг окремим категоріям клієнтів і окреслення відповідних напрямів роботи соціальних служб;
- виявлення механізмів реалізації соціальної допомоги стосовно потреб осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах;
- визначення особливостями використання інтегрованого підходу у наданні соціальних послуг.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними в таких питаннях:

- завдання та принципи функціонування соціальних служб;
- основи законодавства щодо адміністрування та функціонування соціальних служб;
- функціонально-змістову модель роботи соціальних служб;
- принципи створення та побудови соціальних служб в Україні;
- технології, форми і методи роботи соціальних служб;
- основні напрями роботи соціальних служб;
- особливості використання інтегрованого підходу надання соціальних послуг;
- особливості роботи недержавних соціальних служб та їх співпраця з іншими організаціями;
- системність підходу взаємодії різних соціальних служб та суб'єктів соціальної роботи на рівні громади;
- перспективи розвитку соціальних служб в Україні.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Основи організації роботи та планування діяльності соціальних служб

Тема 1. Організація діяльності соціальних служб

Організаційна структура соціальної служби. Органограма. Положення про структурні підрозділи. Посадова інструкція та штатний розпис. Організація та нормування робочого часу працівників соціальної служби. Загальні аспекти організації та нормування робочого часу. Підходи до визначення норм навантаження працівників, які надають соціальні послуги. Класифікація категорій отримувачів соціальних послуг. Визначення норми часу надання соціальної послуги для різних категорій отримувачів соціальних послуг.

Взаємодія соціальних служб. Інформування населення про діяльність соціальної служби та соціальні послуги. Використання інформаційних технологій в діяльності соціальних служб.

Тема 2. Організація процесу надання соціальних послуг

Організація надання соціальних послуг згідно з державними стандартами. Прийом та розгляд документів й прийняття рішення про надання соціальних послуг. Ведення випадку отримувача соціальних послуг. Визначення стану та індивідуальних потреб. Складання й перегляд індивідуального плану надання соціальних послуг. Укладання договору про надання послуг. Надання соціальних послуг. Оцінка та отримання зворотного зв'язку від отримувачів соціальних послуг. Дотримання прав потенційних отримувачів соціальних послуг. Моніторинг та оцінка якості соціальних послуг.

Тема 3. Організаційно-правові аспекти соціальної роботи в Україні

Управління соціальною роботою. Менеджмент соціальної роботи. Функції менеджменту соціальної роботи: планова функція, організаційна функція, мотиваційна функція, контрольна функція, координаційна функція. Чинне законодавство про соціальну роботу в Україні: Конституція України, Закон України «Про соціальні послуги», Сімейний кодекс України, Закон України «Про місцеве самоврядування», Закон України «Про попередження насильства в сім'ї», Закон України «Про охорону дитинства», Закон України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», Закон України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» тощо.

Тема 4. Планування діяльності соціальних служб

Сутність поняття планування діяльності соціальних служб. Методи планування діяльності соціальних служб. Методи послідовного опису операцій. Графіки виконання. Робочий календар. Принципи планування діяльності соціальних служб. Стратегічне планування як вибір напрямку розвитку соціальної служби. Поняття робочої групи зі стратегічного планування. Склад робочої групи зі стратегічного планування діяльності соціальної служби.

Послідовність стратегічного планування. Формулювання місії та бачення соціальної служби. Аналіз стану соціальної служби. SWOT-аналіз у процесі стратегічного планування діяльності соціальних служб. Формулювання стратегічних цілей та завдань соціальних служб. Підготовка стратегії діяльності соціальних служб. Розробка плану заходів з реалізації стратегії. Виконання та контроль виконання плану заходів з реалізації стратегії.

Тема 5. Структура соціальних служб

Адміністративна структура соціальних служб. Складові організаційної побудови системи соціальних служб. Особливості діяльності соціальних служб на рівнях відомчого підпорядкування. Мережа центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Складові організаційної побудови системи соціальних служб. Зміст соціальної роботи в соціальних службах. Студентська соціальна служба: зміст та призначення. Програми і зміст соціальної роботи в соціальних службах.

Змістовий модуль 2. Основні напрями, форми і методи системної роботи соціальних служб

Тема 6. Загальні стратегії соціальної роботи в соціальних службах

Програмна діяльність служб міністерств і комітетів, що займаються соціальною роботою. Концепція соціального простору. Відомчі і громадські програми реалізації молодіжної політики. Поняття про соціальні стратегії. Національна специфіка соціальних стратегій у соціальній роботі. Соціальна діагностика і прогностика. Проблеми суспільства. Злочинність, наркоманія, бездомність, ВІЛ/СНІД. Стратегії соціальної роботи з різними категоріями громадян груп ризику. Соціальна профілактика. Соціальна корекція і терапія. Соціальна реабілітація й адаптація.

Тема 7. Специфіка соціальних технологій у системі соціальних служб

Поняття про соціальні технології. Окремі технології соціальної роботи в соціальних службах. Роль держави у формуванні інформаційного суспільства. Соціологічна інформація, її роль у здійсненні процесу управління. Концептуальні підходи до визначення основних ознак інформаційного суспільства. Потреба в управлінській інформації, склад показників для соціального управління, частота їх отримання, одиниці вимірювання. Корисність управлінської інформації як засіб впливу на зміну уявлень щодо існування соціального об'єкта, що управляється. Соціальна робота з дітьми та молоддю за місцем навчання, проживання, у сфері дозвілля. Соціальна робота з підлітками та молоддю групи ризику. Соціальна робота з людьми похилого віку. Соціальна робота з жінками. Соціальна робота з інвалідами. Соціальна робота із сиротами. Соціальна робота з молодими сім'ями.

Тема 8. Форми роботи в соціальних службах

Поняття про форми соціальної роботи. Індивідуальна форма соціальної роботи. Групові форми соціальної роботи. Масові форми соціальної роботи. Соціальна робота з сім'єю. Соціальна робота в навчальних закладах. Соціальна робота за місцем проживання.

Тема 9. Методи роботи соціальних служб

Методологічні основи соціальної роботи. Методи роботи соціальних служб: соціолого-статистичні, психолого-педагогічні, медико-соціальні. Соціально-правові методи соціальної роботи. Індивідуальні, групові, масові методи. Психолого-педагогічні теорії в розвитку методів соціальної роботи. Консультативний, патронажний метод соціальної роботи. Розвиток методів соціальної роботи.

Тема 10. Інноваційні технології в роботі інтегрованих соціальних служб

Зміст і організація роботи інтегрованих соціальних служб. Оцінка потреб дитини та її сім'ї. Раннє втручання як технологія соціальної роботи. Ведення випадку – ключова технологія роботи інтегрованих соціальних служб. Мобілізація ресурсів громади щодо підтримки сімей із дітьми. Основні напрями роботи інтегрованих соціальних служб. Соціальна робота з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах. Робота з сім'ями, які виховують дітей раннього віку, щодо формування навичок усвідомленого батьківства і запобігання відмова від немовлят. Розвиток сімейних форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Реінтеграція та соціалізація вихованців інтернатних закладів. Профілактика правопорушень серед неповнолітніх, реабілітація дітей, які перебувають у конфлікті з законом. Програма навчання соціальних працівників інтегрованих соціальних служб.

Тема 11. Соціальні інновації у соціальних службах

Інноватика та соціальні інновації. Інновації в соціальній роботі. Класифікація та опис інновацій. Творці та реалізатори. Інноваційний процес. Механізм інноваційного процесу. Методи розшуку та генерування нових ідей. Різнобічне мислення. Перетворення проблем на ресурси. Методи стимулювання інновацій. Аспекти аналізу та оцінювання інновацій.

Подолання перешкод при впровадженні інновацій. Етика просування інновацій. Опір змінам. Психологічні чинники гальмування. Стратегії подолання стримуючих чинників. Залучення клієнтів.

Тема 12. Соціальне проектування у соціальних службах

Проектна діяльність. Роль інноваційних проектів. Типи проектів. Життєвий цикл проекту. Концепція проекту. Розробка та впровадження проектів. Підготовча діяльність. Визначення мети та завдань проекту. Планування заходів. Складання бюджету та пошук коштів на реалізацію проекту. Виконання проекту. Моніторинг та оцінювання проектів. Оцінювання проектних пропозицій. Моніторинг проекту. Оцінка проектів. Побудова та розвиток команди проекту. Визначення команди. Походження команди. Етапи розвитку команди. Умови існування ефективної команди. Професійне вигорання персоналу проекту. Поняття вигорання персоналу проекту. Поняття вигорання та професійних меж. Причини та чинники вигорання. Менеджмент вигорання та професійного стресу. Балінтівські групи. Супервізія персоналу проекту. Поняття та принципи супервізії. Функції та ролі супервізора. Моделі супервізії. Навчання персоналу проекту.

Тема 13. Соціальні служби підтримки сім'ї.

Організаційні принципи роботи соціальної служби соціальної підтримки сімей. Функції соціальної служби соціальної підтримки сімей. Робота із сім'ями. Методи роботи ССПС. Досвід роботи соціальних служб. Прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, як альтернативні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування Здійснення соціального супроводу дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей. Соціальна підтримка сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги. Завдання, основні напрями. Взаємодія суб'єктів соціальної роботи з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Тема 14. Заклади соціального спрямування з підтримки жінок, молоді та сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах

Загальна характеристика соціальних служб діяльність яких спрямована на запобігання раннього соціального сирітства, соціальну адаптацію дітей - сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Особливості організації діяльності закладів соціального спрямування для дітей. Мета, завдання, функції діяльності соціального гуртожитку, центру матері та дитини. Поняття про центри соціально-психологічної допомоги. Категорії населення, яким можуть надаватися термінові соціальні послуги, тимчасовий притулок, харчування.

Основні напрями роботи кризисних центрів. Види соціальних послуг. Мета та основні завдання кризисних центрів. Нормативно- правове регулювання діяльності спеціалізованих закладів соціального спрямування.

Тема 15. Соціальні служби з профілактики правопорушень та злочинності

Загальна характеристика соціальних служб діяльності яких спрямована на подолання дитячої безпритульності та бездоглядності. Організаційні принципи роботи в приймальниках-розподільниках, у притулках для неповнолітніх

Організаційні принципи роботи соціальної служби соціального супроводу та адаптації неповнолітніх та молоді, які перебувають або повернулися з місць позбавлення волі.

Основні функції спеціалізованої служби соціального супроводу у виправній, виховній колонії, слідчому ізоляторі. Досвід роботи спеціалізованих соціальних служб. Державний соціальний стандарт соціальних послуг в притулках для неповнолітніх служб у справах неповнолітніх. Взаємодія центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді і установ виконання покарань у проведенні соціальної роботи з неповнолітніми та молоддю. Нормативно-правове регулювання діяльності спеціалізованих формувань та закладів спрямованих на профілактику правопорушень та злочинності.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. заняття	Лабор.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Основи організації роботи та планування діяльності соціальних служб						
Тема 1. Організація діяльності соціальних служб Питання: 1. Структура організації соціальної служби. 2. Посадова інструкція та штатний розпис в організаційній структурі соціальної служби. 3. Особливості взаємодії соціальних служб. 4. Специфіка процесу інформування населення про діяльність соціальної служби та соціальні послуги.		2	2		7	1
Тема 2. Організація процесу надання соціальних послуг Питання: 1. Організація надання соціальних послуг у соціальній службі. 2. Правила прийняття рішення про надання соціальних послуг у соціальній службі. 3. Дотримання прав отримувачів соціальних послуг. 4. Моніторинг та оцінка якості соціальних послуг соціальної служби.		2	2		7	1
Тема 3. Організаційно-правові аспекти соціальної роботи в Україні Питання: 1. Управління соціальною роботою. 2. Менеджмент соціальної роботи. 3. Функції менеджменту соціальної роботи. 4. Чинне законодавство про соціальну роботу в Україні: Конституція України, Закон України «Про соціальні послуги», Сімейний кодекс України, «Про місцеве самоврядування», «Про попередження насильства в сім'ї», «Про охорону дитинства», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», Закон України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» тощо.		2	2		7	1
Тема 4. Планування діяльності соціальних служб		2		2	8	

<p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи планування діяльності соціальних служб. 2. Послідовність стратегічного планування. Формулювання місії та бачення соціальної служби. 3. Стратегічне планування як вибір напрямку розвитку соціальної служби. 4. Розробка плану заходів з реалізації стратегії соціальної служби. 						
<p>Тема 5. Структура соціальних служб</p> <p>Питання:</p> <p>Мережа центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Складові організаційної побудови системи соціальних служб. 3. Зміст соціальної роботи в соціальних службах. 4. Студентська соціальна служба: зміст та призначення. 		2	2		7	1
Змістовий модуль 2. Основні напрями, форми і методи системної роботи соціальних служб						
<p>Тема 6. Загальні стратегії соціальної роботи в соціальних службах</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про соціальні стратегії в роботі соціальних служб. 2. Зміст соціальної діагностики та прогнозування. 3. Соціальна реабілітація й адаптація. 4. Формування стратегії соціальної роботи з різними категоріями громадян груп ризику. 		2	2		7	
<p>Тема 7. Специфіка соціальних технологій у системі соціальних служб</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль держави у формуванні інформаційного суспільства. 2. Соціологічна інформація, її роль у здійсненні процесу управління. 3. Концептуальні підходи до визначення основних ознак інформаційного суспільства. 4. Потреба в управлінській інформації, склад показників для соціального управління, частота їх отримання, одиниці вимірювання. 		2	2		7	1
<p>Тема 8. Форми роботи в соціальних службах</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуальна форма соціальної роботи. 2. Групові форми соціальної роботи. 3. Масові форми соціальної роботи. 4. Соціальна робота за місцем 		2	2		7	1

проживання. 5. Соціальна робота в навчальних закладах.						
Тема 9. Методи роботи соціальних служб Питання: 1. Методологічні основи соціальної роботи. 2. Методи роботи соціальних служб: соціолого-статистичні, психолого-педагогічні, медико-соціальні. 3. Соціально-правові методи соціальної роботи. 4. Індивідуальні, групові, масові методи. 5. Психолого-педагогічні теорії в розвитку методів соціальної роботи. 6. Консультативний, патронажний метод соціальної роботи. 7. Розвиток методів соціальної роботи.	2		2	8		
Тема 10. Інноваційні технології в роботі інтегрованих соціальних служб Питання: 1. Основні напрями роботи інтегрованих соціальних служб. 2. Розвиток сімейних форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. 3. Реінтеграція та соціалізація вихованців інтернатних закладів. 4. Програма навчання соціальних працівників інтегрованих соціальних служб.	2	2		7	1	
Тема 11. Соціальні інновації у соціальних службах Питання: 1. Інновації в соціальній роботі. 2. Методи стимулювання інновацій у соціальних службах. 3. Подолання перешкод при впровадженні інновацій у соціальній службі. 4. Етика просування інновацій у соціальних службах. Стратегії подолання стримуючих чинників.	2	2		7	1	
Тема 12. Соціальне проектування у соціальних службах Питання: 1. Роль інноваційних проектів в діяльності соціальних служб. 2. Розробка та впровадження проектів в роботі соціальної служби. 3. Побудова та розвиток команди проекту. Навчання персоналу проекту.	2		2	8	1	

4. Менеджмент вигорання та професійного стресу у соціальних службах. 5. Особливості моніторингу проекту соціальної служби.						
Тема 13. Соціальні служби підтримки сім'ї Питання: 1. Соціальні служби для сім'ї, дітей та молоді - поліфункціональний суб'єкт соціальної роботи в Україні. 2. Правові умови діяльності центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді 3. Структура мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. 4. Напрями діяльності та основні характеристики соціальних служб: цільове призначення, сфери існування, специфіка контингенту клієнтів соціальних служб.	2	2		7	1	
Тема 14. Заклади соціального спрямування з підтримки жінок, молоді та сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах Питання: 1. Загальна характеристика соціальних служб діяльність яких спрямована на запобігання раннього соціального сирітства, соціальну адаптацію дітей - сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. 2. Види соціальних послуг. 3. Особливості організації діяльності закладів соціального спрямування для дітей. 4. Мета, завдання, функції діяльності соціального гуртожитку, центру матері та дитини. 5. Поняття про центри соціально-психологічної допомоги. 6. Основні напрями роботи кризисних центрів. 7. Мета та основні завдання кризисних центрів.	2		2	7	1	
Тема 15. Соціальні служби з профілактики правопорушень та злочинності Питання: 1. Загальна характеристика соціальних служб діяльності яких спрямована на подолання дитячої безпритульності та бездоглядності.	2		2	7	1	

2. Організаційні принципи роботи соціальної служби соціального супроводу.						
3. Основні функції спеціалізованої служби соціального супроводу у виправній, виховній колонії, слідчому ізоляторі.						
4. Державний соціальний стандарт соціальних послуг в притулках для неповнолітніх служб у справах неповнолітніх.						
5. Нормативно-правове регулювання діяльності спеціалізованих формувань та закладів спрямованих на профілактику правопорушень та злочинності.						
Всього годин:	180	30	20	10		12

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Проаналізуйте використання інформаційних технологій в діяльності соціальних служб (на прикладі будь-якої соціальної служби Вашого міста/села).
2. Дотримання прав потенційних отримувачів соціальних послуг (на прикладі будь-якої соціальної служби Вашого міста/села).
3. Проаналізуйте особливості діяльності соціальних служб на рівнях відомчого підпорядкування.
4. Охарактеризуйте програму соціальної роботи в соціальних службах.
5. Визначте ефективність та результативність стратегії державної соціальної служби в Україні.
6. Зазначте основні методи соціальної профілактики.
7. Вкажіть канали передачі соціальної інформації.
8. Проаналізуйте індивідуальну форму роботи в соціальних службах.
9. Зазначте методологічні основи соціальної роботи.
10. Охарактеризуйте методи роботи соціальних служб: соціолого-статистичні, психолого-педагогічні, медико-соціальні.
11. Проаналізуйте раннє втручання як технологію соціальної роботи.
12. Визначте основні напрями роботи інтегрованих соціальних служб.
13. Проведіть SWOT-аналіз соціальної служби (будь-якої на вибір).
14. Проаналізуйте інноваційний процес у соціальних службах.
15. Зазначте стратегії подолання стримуючих чинників
16. Опишіть сутність проектної діяльності у соціальних службах.
17. Балінтівські групи.
18. Ознайомитись з методикою виявлення сімей, які потребують соціального супроводу.
19. Запропонувати тематику інтерактивних дискусій, круглих столів та семінарів для мультидисциплінарних груп фахівців, що працюють в кризових центрах.
20. Запропонуйте послідовність дій соціального працівника кризового центру у ході короткотривалого консультування просвітницько - рекомендаційного характеру.
21. Визначити особливості організації консультативної, профілактичної та реабілітаційної роботи з сім'ями в умовах спеціалізованих служб.
22. Розробити методичні рекомендації для соціальних працівників, що супроводжують прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу.
23. Оцінити ефективність роботи спеціалізованих служб з наряду реабілітації дітей з функціональними обмеженнями.

24. Проаналізуйте методи і форми індивідуальної роботи з дітьми та молоддю з функціональними обмеженнями.

25. Проаналізуйте дії фахівців (психологів, соціальних працівників, соціальних педагогів, лікарів, юристів тощо) закладів соціального спрямування (за вибором) на кожному етапі комплексної реабілітації: діагностичному, корекційному (корекційно-відновлювальному), профілактичному.

26. Обґрунтувати доцільність використання форм та методів соціальної роботи при здійсненні соціального супроводу неповнолітніх, молоді, що повернулася з місць позбавлення волі";

27. Обґрунтувати доцільність використання форм та методів соціальної роботи консультативних пунктів: у слідчих ізоляторах; у виправних колоніях;

28. Розробити тематику соціально-психологічних тренінгів з профілактики негативних явищ у молодіжному середовищі. Для кожної тематики визначити: вікову групу; категорію; стать; мету; визначити тривалість (кількість днів, годин, кількість занять).

29. Розкрити суттєві ознаки відмінності телефонного консультування від інших видів психологічної допомоги

30. Охарактеризуйте принципи психологічного консультування. Укажіть ознаки несприятливого прогнозу щодо подальшої роботи з клієнтом.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 3

Поточний контроль (макс = 40 балів)															Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1															Модуль 2		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2										МКР 1	МКР 2	100
Т 1	Т 2	Т 3	Л 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Л 9	Т 10	Т 11	Л 12	Т 13	Л 14	Л 15	30	30	
1.5	1.5	1.5	2	1.5	1.5	1.5	1.5	2	1.5	1.5	2	1.5	2	2			

Шкала оцінювання

Таблиця 4

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації: Навч.-метод. комплекс / Автор.-упоряд.: О. В. Безпалько, І. Д. Зверева, З. П. Кияниця, В. О. Кузьмінський та ін. / За заг. ред.: І. Д. Зверевої, Ж. В. Петрочко. - К.: Фенікс, 2007. - 528 с.
2. Лукашевич М. П. Соціальна робота (теорія і практика): Підручник / М. П. Лукашевич, Т. В. Семигіна. - К.: Каравела, 2011. - 368 с.
3. Нові моделі соціальних служб для сім'ї і дітей: напрями, форми і методи роботи: Методичні матеріали для тренера / Авт. -упор. І. Д. Зверева, З. П. Кияниця, О. А. Лещенко, Л. О. Ніколаєнко, О. В. Павлик, Л. І. Стрига, Н. В. Татарчук; За заг. ред. І. Д. Зверевої. - К., 2011.
4. Соціальна робота в Україні: Навч. посіб. / І. Д. Зверева, О. В. Безпалько, С. Я. Харченко та ін.; За заг. ред. І. Д. Зверевої, Г. М. Лактіонової. - К.: Наук. світ, 2009. - 233 с.
5. Соціальний супровід сімей, що опинились у складних життєвих обставинах: Метод. посіб. / Автор.-упорядн. І. Д. Зверева, В. О. Кузьмінський, З. П. Кияниця, Ж. В. Петрочко та ін. - К.: ДЦССДМ, 2007. - 84 с.
6. Тимошко Г. М. Організація діяльності державних і спеціалізованих служб : навчальний посібник / Г. М. Тимошко. - Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2014. - 248 с.

Допоміжна література

1. Безпалько О. В. Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та учнівською молоддю в територіальній громаді: теоретико-методичні основи / О. В. Безпалько. - К.: Наук. світ, 2006. - 363 с.
2. Безпалько О. В. Соціальна робота в схемах і таблицях / Навч. посіб. / О. В. Безпалько. - К.: Логос, 2003. - 105 с.
3. Брутман В. І. Раннє соціальне сирітство як комплексна медико- соціально-педагогічна проблема. - М.: АСОПР, 1944. -182 с.
4. Громада як осередок соціальної роботи з дітьми та сім'ями: Метод, матеріали для тренера / О. В. Безпалько та ін.; Під заг. ред. І. Д. Зверевої. К.: Наук, світ, 2011. - 69 с.
5. Збірник нормативно-правових актів у сфері захисту прав дітей. - К.: Дитячий Фонд ООН (ЮНІСЕФ), 2002. - 318 с.
6. Зверева І. Д. Соціальна робота з дітьми та молоддю в Україні / І. Д. Зверева. - К.: Правда Ярославичів, 1998. - 432 с.
7. Зверева І.Д. Впровадження програм з формування життєвих навичок / І. Д. Зверева // Практична психологія та соціальна робота. - 2004. - № 4. - С. 43-48.
8. Інновації у соціальних службах / За ред.Т. В. Семигіної. - К.: Пульсари, 2002. - 94 с.
9. Інноваційні моделі соціальних послуг: Проекти Українського фонду соціальних інвестицій / За ред. Н. В. Кабаченко. - К.: ЗАТ «ВІПОЛ», 2016. - 320 с.
10. Картер Ричард. Опіка над дітьми: сім'я і держава. Вплив інституційної форми виховання на розвиток дітей (моніторинговий звіт]. - К.: Логос, 2005. - 88 с.
11. Концепція Державної програми реформування закладів для дітей- сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України № 263-р від 11 травня 2006 р.
12. Кравець Н. Психофізіологічні та психолого-педагогічні аспекти формування усвідомленого батьківства / Н. Кравець. - К.: Академія, 2001. - 244 с.
13. Кубіцький С.О. Організація діяльності соціальних служб [Навч.-метод. комплекс] / Укл.Кубіцький С.О. - К.: Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2015.- 62 с.
14. Кузьмінський В. О. Інтегровані соціальні служби - складова стратегії де інституалізації / В. О.Кузьмінський // Права дітей. - К., 2006. - С. 10-11.
15. Методические материалы по подготовке приемных родителей / Автор. кол.: Л. М. Абросова, Е. В. Водопьян, Н. Б. Девон. - СПб.: СПбОО «Врачи детям», 2016. - 112 с.
16. Методичний посібник по проведенню тренінг-курсу для соціальних працівників з питань добору, підготовки і соціального супроводу прийомних батьків / Г. М. Бех, А. Й. Капська, Н. М. Комарова та ін. - К.: Український Ін-т соціальних досліджень, 2000. - 128 с.

17. Методичні рекомендації для соціальних працівників сільських та селищних центрів СССДМ / Н. М. Комирова, О. В. Вакуленко, А. Г. Зінченко та ін. - К.: ДСССДМ, 2003. - С. 89-91,176.
18. Надання допомоги «дітям вулиці» та соціально-незахищеним дітям і підліткам: інформ. метод. збірник / За ред. С. В. Толстоухової, К. Акстманн. - К., 2003. - С. 18-23.
19. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проектів / О. О. Яременко, О. Р. Артюх, О. М. Балакірева та ін. - К.: ДЦССМ, 2002. - 132 с.
20. Оржеховська В. М. Профілактика правопорушень серед неповнолітніх: Навч.-метод. посіб. / В. М. Оржеховська. - К.: ВІАН, 1996. - 352 с.
21. Пеша І. В. Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (проблеми реформування) / І. В. Пеша. - К.: Логос, 2000. - 87 с.
22. Питання формування ефективності родинних форм виховання дітей, позбавлених батьківського піклування / Н. М. Комарова, Л. М. Мельничук, І. В. Пеша та ін. - К.: ДПКСМ, 2004. - 128 с.
23. Представництво інтересів соціально вразливих дітей та сімей: Навч. посіб. / За ред. Т. В. Семигіної. - К.: Четверта хвиля, 2004. - 216 с.
24. Прийомна сім'я: методика створення і соціального супроводу: Наук.-метод. посіб. / Г. М. Бевз, В. О. Кузьміж О. І. Нескучасва та ін. - К: Центр стратегічної підтримки 2003. - 92 с.
25. Програма підготовки соціальних працівників інтегрованих соціальних служб. / За заг. ред. І. Д. Звереві, В. О. Кузьмінського, І. Саммон. К.: ПБО «Кожній дитині» в Україні 2006. - 34 с.
26. Робота в громаді: практика й політика / Семигіна Т. В. - К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2004. - 180 с.
27. Руденко В. Фінансово-матеріальні ресурси органів місцевого самоврядування як засоби реалізації соціальної спрямованості держави // Ресурси розвитку. Адміністративна реформа в Україні / Упор. М. Пухтинський, Є. Рахімов. - К.: Логос, 2002. - С. 163-174.
28. Савченко С. В. Соціалізація студентської молоді в умовах регіонального образовального простору / С. В. Савченко. - Луганск: Альма-матер, 2003. - 406 с.
29. Сатановська Л. А. Організація соціальної роботи з різними групами клієнтів: Навч. посіб. / Л. А. Сатановська. - К.: Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2008. - 308 с.
30. Сидоренко Ю. А. Сучасна українська сім'я як клієнт соціальної роботи / Ю. А. Сидоренко // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. - К., 2003. - № 2. - С. 99-103.
31. Система соціальних служб і служб соціальної роботи [Навч.-метод. комплекс] / Укл. Мирошніченко Н.О. - К.: Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України, 2010. - 40 с.
32. Соціальна робота в Україні: перші кроки / За ред. В. Полтавця. - К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2000. - 236 с.
33. Соціальна педагогіка: теорія і технології. Підручник / За ред. І. Д. Звереві. - К.: Центр навчальної літ-ри, 2006. - 316 с.
34. Соціальна робота: Короткий енциклопедичний словник. Кн. 4. - К.: ДЦССМ, 2006. - 536 с.
35. Соціальний супровід сімей, що опинились у складних життєвих обставинах. Метод. посіб. / І. Д. Зверева, В. О. Кузьмінський, Ж. В. Петрович та ін. - К.: ДСССДМ., 2006. - 84 с.
36. Соціальні послуги: 85 питань та відповідей. Проект ТАСІС «Посилення регіональних соціальних служб в Україні». - 2004.
37. Соціальні служби родині: розвиток нових підходів в Україні (перевидання) / За ред. І. М. Григи, Т. В. Семигіної. - К., 2003.
38. Створення та функціонування прийомних сімей: Навч. посіб. для державних службовців / О. Яременко, Н. Комарова, Л. Волинець, І. Пеша. - К.: Український ін-т соціальних досліджень, 2000. - 128 с.
39. Технології створення та функціонування прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу: 36 метод. матеріалів / Автор. кол.: Г. М. Бевз, А. Й. Капська, Н. М. Комарова та ін. - К.: ДПКСМ, 2003. - 188 с.

40. Трубавіна І. М. Соціально-педагогічна робота з неблагополучною сім'єю: Навч. посіб. / І. М. Трубавіна. - К.: ДЦССМ, 2002. - 132с.

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Структура організації соціальної служби.
2. Посадова інструкція та штатний розпис в організаційній структурі соціальної служби.
3. Особливості взаємодії соціальних служб.
4. Специфіка процесу інформування населення про діяльність соціальної служби та соціальні послуги.
5. Організація надання соціальних послуг у соціальній службі.
6. Правила прийняття рішення про надання соціальних послуг у соціальній службі.
7. Дотримання прав отримувачів соціальних послуг.
8. Моніторинг та оцінка якості соціальних послуг соціальної служби.
9. Мережа центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.
10. Складові організаційної побудови системи соціальних служб.
11. Зміст соціальної роботи в соціальних службах.
12. Студентська соціальна служба: зміст та призначення
13. Принципи планування діяльності соціальних служб.
14. Послідовність стратегічного планування. Формулювання місії та бачення соціальної служби.
15. Стратегічне планування як вибір напрямку розвитку соціальної служби.
16. Розробка плану заходів з реалізації стратегії соціальної служби.
17. Поняття про соціальні стратегії в роботі соціальних служб.
18. Зміст соціальної діагностики та прогнозування.
19. Соціальна реабілітація й адаптація.
20. Формування стратегії соціальної роботи з різними категоріями громадян груп ризику.
21. Роль держави у формуванні інформаційного суспільства.
22. Соціологічна інформація, її роль у здійсненні процесу управління.
23. Концептуальні підходи до визначення основних ознак інформаційного суспільства.
24. Потреба в управлінській інформації, склад показників для соціального управління, частота їх отримання, одиниці вимірювання.
25. Корисність управлінської інформації як засіб впливу на зміну уявлень щодо існування соціального об'єкта, що управляється.
26. Індивідуальна форма соціальної роботи.
27. Групові форми соціальної роботи.
28. Масові форми соціальної роботи.
29. Соціальна робота за місцем проживання.
30. Соціальна робота в навчальних закладах.
31. Основні напрями роботи інтегрованих соціальних служб.
32. Розвиток сімейних форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.
33. Реінтеграція та соціалізація вихованців інтернатних закладів.
34. Програма навчання соціальних працівників інтегрованих соціальних служб.
35. Інновації в соціальній роботі.
36. Методи стимулювання інновацій у соціальних службах.
37. Подолання перешкод при впровадженні інновацій у соціальній службі.
38. Етика просування інновацій у соціальних службах. Стратегії подолання стримуючих чинників.
39. Роль інноваційних проектів в діяльності соціальних служб.
40. Розробка та впровадження проектів в роботі соціальної служби.
41. Побудова та розвиток команди проекту. Навчання персоналу проекту.
42. Менеджмент вигорання та професійного стресу у соціальних службах.
43. Особливості моніторингу проекту соціальної служби.

44. Мета, завдання, функції діяльності соціального гуртожитку.
45. Державне регулювання соціальною роботою. Закон України „Про соціальну роботу з дітьми та молоддю”.
46. Завдання, режим роботи приймальника-розподільника.
47. Завдання та функції соціальних служб підтримки сімей.
48. Кадри та персонал закладів (установ) соціальної спрямованості.
49. Сучасні аспекти соціальної роботи із дітьми та молоддю з функціональними обмеженнями.
50. Соціальні служби для сім'ї, дітей та молоді - поліфункціональний суб'єкт соціальної
51. роботи в Україні.
52. Організація роботи центру соціально-психологічної реабілітації дітей.
53. Загальна характеристика соціальних служб, які надають соціальні послуги дітям.
54. Взаємодія суб'єктів соціальної роботи з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах.
55. Загальна характеристика соціальних служб, які надають соціальні послуги молоді.
56. Завдання, функції та організація роботи денного центру перебування ВІЛ- інфікованих дітей.
57. Загальна характеристика соціальних служб, які надають соціальні послуги сім'ям.
58. Державне регулювання соціальною роботою. Закон України „Про соціальні послуги”.
59. Діяльність центру соціально-психологічної допомоги.
60. Типова структура і штати обласних, міських, районних, селищних та сільських центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.